

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare odată pe săptămână.

Un număr 3 lei.

Director: MARIAN SASU.

Prim colaborator: TOMA COCIȘIU

COLABORATORI:

J. Aldea, I. Dobre, A. Duvlea, Eman. Muntean, A. Ocnean, P. Petringenar, I. Pițic, A. Popa, Gh. Spătăceanu, Elena Dr. Stoianovici, N. Borza, I. Raica, Gr. Ursu, T. Trifa, V. Zdrenghia.

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrii corpului d'actic, iar pentru comitele școlare și partic. 180 lei. Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Salarizarea.

Ne-a sosit o „revistă a învățătorimii române” cu judicioase articole, la care scriu mai mulți inspectori școlari și cetim: (Nr. 1, 928, pag. 94.) „Bugetul se alcătuește la Ministerul de finanțe și de persoane puține, cari au preocupări mai accentuate pentru alte interese ale țării și nu ale învățământului.” Sunt revelații iscălite de d. I. N. Busuioc — București.

Par'că auzi o flașnetă cântând cu un refren: puneți pofta în cui. Fără a ne permite să ironizăm propria soarte, trebuie să o spunem în auzul țării întregi că cei mai puțin responsabili pentru starea culturală a poporului sunt învățătorii, căci ei în raport cu mijloacele ce le au avut și le au în prezent și-au făcut datoria. Și dacă a lipsit ceva a fost și este lipsa de interes nu din partea organelor învățământului — dela învățator până la ministru — ci din partea cercurilor cari pot pune la dispoziție învățătorilor mijloacele necesare. Din nimic, nimic se face.

Nu avem nici-o putere de a influența, asociațiile bat treptele Ministerului de instrucție și ar trebui să buciume doleanțele noastre pentru luminarea poporului în auzul țării întregi. A vorbi, a pleda în numele culturii e o nobilă datorie, cine o ia în nume de rău nu e vrednic să respire aerul Europei.

Nu voim regim special, cerem însă mai multă sollicitudine, nu față de noi, ci față de cultivarea poporului, care e un bun comun.

Toma Cocișiu.

In zorile luminei.

(Ofensiva culturală).

Nu este revistă sau ziar fără să nu fi discutat pe larg chestiunea intensificării culturai poporului. De cele mai multe ori însă să are în vedere scopul, se judecă pripit rezultatele și prea puțin se caută mijloacele.

„Mijloacele“! Da, căci mijloacele sunt tot atât de importante cât și scopul.

La mijloace trebuie să ne ațintim serios privirile, căci dela ele depinde rezultatul, precum și încurajarea sau descurajarea. Cu mijloace potrivite numai încuraja se poate, și mai ales astăzi când multă lume este nemulțumită și chiar descurajată, fie din cauza situației materiale, fie din cauza spiritului timpului, care după războiul cel mare este altul, cu tendințe noi și prejudiții diferite.

Intradevăr războiul cel mare a adus cu sine foarte multe jertfe în special materiale, dar nu-i mai puțin adevărat c'a răscolită și spiritul și mintea omului, lăsându-l oarecum nemulțumit și dezolat.

Se cereau deci alte întocmiri sociale și alte căi de viitor. Ori toate acestea nu se pot sprijini decât pe o cultură eficientă, și cred că acesta este unul din motivele care a determinat pe D-l Ministru al Instrucțiunii Dr. C. Angelescu să inițieze ofensiva culturală, care, cel puțin la noi este o lege.

Cum au început și pentru poporul Românesc a se arăta zorile luminei, va trebui să-i învezească fața, să-i îndrepteze pașii, să-l facă mai fericit! Dar vai! Când atâtea neazuri îl apasă atâtea nemulțumiri și credințe deșarte îi roade inima e inutil a crede că ținându-i o conferință, două, pe lună îl câștigăm și ne-am făcut întreagă datoria. Numai căutându-i de aproape și cu deamănuntul neazurile care-l rod, și căutând a-le vindeca, deci și ridicându-l economiceste se va putea face propagandă culturală cu folos.

Intrați în casa țaranului nostru și vedeți ce sărăcăcioasă e. Priviți-l în toate părțile țarei și vedeți ce simplu e îmbrăcat, hrănit cum se poate mai rău, plin de griji și de neazuri, tânguindu-se în toate părțile de nedreptate chiar și atunci când o are, însă n'o înțelege.

Grija lui de căpetenie este asigurarea pâinei pentru ziua de mâine, indiferent pe ce cale și-o câștigă. Deci în această privință trebuie el ajutat și pe lângă această primordială grijă a lui va trebui să atașăm programul nostru de activitate, făcându-l a înțelege cultura ca un medicament al suferinței lui; grija zilei de mâine.

În acest spirit trebuiesc alcătuite și conferințele ce dorim a le ținea sătenilor în legătură cu grijile de căpetenie ale locuitorilor și să fim siguri că vom fi ascultați.

După cum se știe intensificarea culturii prin propagarea ei în masele poporului se sprijine pe școală.

Să privim însă lucrurile puțin așa cum se prezintă ele. Trei factori mai de seamă sunt în fruntea fiecărui sat: învățătorul, preotul, și notarul. Sunt comune apoi unde cel mai influent este învățătorul, în multe locuri însă preotul, iar în altele notarul. Că nu s'a ținut seamă la organizarea propagandei culturale și rău s'a făcut; de toți factorii culturali cum ar fi de exemplu: Doctorul, Agronomul etc. iarăși să explică în parte cu greutatea deplasărilor, fie zis, dar să nu țină seamă de cei trei factori culturali legați permanent de viața satului, cred a fi un „non senz”.

Cum poate învățătorul tânăr fără prea multă influență și cu prea puțină experiență, să oblige la propagandă pe preotul mai bătrân, care știe face presiuni morale, sau pe notarul mai influent? Or ne fiind obligație pentru ei își vor căuta fiecare de interese, mai ales dacă sunt și puțin insuflețiți. Dacă sunt obligați și ceilalți doi factori la ofensiva culturală, urmează ai chema și pe dâșii la conferințele ce Domnii Inspectori culturali țin corpului didactic.

Numai muncind cu puteri unite și fiind pătrunși de importanța culturii poporului câteș trei acești factori culturali se va putea duce la scop. Crede cineva altfel? Se poate ca un învățător singur să îndeplinească totul, lipsindu-se în întregime de ajutorul moral măcar, al celorlalți tovarăși de muncă, neobligați? Lăsând la o parte laturea materială cu care de multe ori sunt mai bine retribuiți aceștia decât învățătorii, căci pe bietul învățător toate lumea la lăsat în grija bugetelor mărturisite și nemărturisite.

Se simte apoi imperios nevoia unui buletin informativ, special al propagandei culturale, în care ni-s'ar putea da de către Domnii Inspectori culturali diferite informații și îndrumări.

D-lor având ocazia a inspecta diferite școli din diferite centre culturale văd diferite metode și mijloace, pe care dacă le-ar da publicității, le-ar putea utiliza toată lumea. De multe ori rămân atâtea mijloace eficiente necunoscute și cari de bună seamă ar duce la rezultatul dorit.

Faptele și observațiile viu colorate, stimulează interesul, predispun sufletul și-l îndeamnă la activitate.

Adevărata propagandă culturală nu se va face însă decât atunci, când fiecare comună va fi obligată a lua în bugetul sau măcar 5% pentru „Căminul Cultural” așa cum se iau astăzi pentru școală cele 14%.

Așadar numai în unire cei trei factori culturali ai satului, înlesniți de sus cu îndrumările și observațiile necesare și ajutați și materialicește de comunele politice vom putea obține cheia dela grădina Hesperidelor, unde zânele păzesc merele de aur pentru acei ce le iubesc și le caută.

Ioan Raica inv. dir.

Punerea în valoare a bogățiilor naturale.

Ce caută acest titlu somptuos în aceasta reviste modestă, se va întreba cetitorul cu legitimă curiozitate?

Răspunsul e ușor și de actualitatea cea mai mare.

Bogățiile acestei țări nu-și vor da rezultatele satisfăcătoare până când nu va fi ridicat gradul de cultură rudimentară în care ne găsim. Este un raport strâns între valorificarea bogățiilor pământului și între cultura unei patri. Ne stă mărturie geografia cu toate învățămintele ei, istoria, socialogia, tratele de economie politică, mintea sănătoasă îți spune: crescând cultura într-o țară crește și bogăția națională.

Sporind cultura sporește și capacitatea de producție a indivizilor.

Totul prin cultură, chiar și standarizarea cerealelor ordinea zilei se va putea face cu efecte îmbucurătoare numai răspândind lumina printre producători, cari sunt sătenii. Iată deci cum se impune ofensiva culturală din o sută unu de motive.

Noi cari suntem pionerii culturii n'avem de ce să ne plângem că nu e recunoscută necesitatea ofensivei culturale, e pe buzele tuturor cari au o cât de neînsemnată răspundere în țară, ci nu vedem lucrările efective, interesul la fața locului.

Până când lăncezim așa vom continua să fim săraci în țară bogată și învinuirile nu cad în sarcina învățătorilor.

Carpatin.

Câteva însemnări.

(asupra tratării problemelor.)

Ar fi inutil să mai insistăm asupra importanței acestei chestiuni, căci ea constituie scopul însăși al educației matematice în școlile de orice categorie. Când am putut aduce pe copil în situația de-a rezolva cu ușurință probleme potrivite

nivelului inteligenței sale, ne-am ajuns în bună parte scopul urmărit prin acest urgisit obiect de învățământ, care nu e altul decât matematica.

În trecut studiul matematicii a fost mult neglijat și disprețuit; atât de elevi cari erau chinuți cu el, cât și de dascălul care n'a fost de felul lui matematician.

Să ne amintim fiecare de torturile indurate cu câștigarea primelor cunoștințe aritmetice, când ni se cerea mecanizarea tuturor operațiilor și regulilor, fără a înțelege măcar o iată din toată afacerea. Să-și amintească fiecare de frigurile ce-l cuprindeau când era scos la tablă, care servia adeseori de toacă — ciocan era capul școlarului — dacă cumva acesta greșea, ceva.

Acest obicei „latin” de-a învăța, dăinuiește încă și azi în multe părți și e regretabil faptul că metodicienii se mărginesc pretutindeni la câteva considerații metodice generale, fără a face măcar o comparație dacă nu o paralelă între vechiul și noul metod de predare. În consecință sunt ispitit a crede că o bună metodică ar trebui să ne arate în totdeauna și ceace nu trebuie să facem, adică greșelile de cari trebuie să ne păzim.

Cum se făcea — și cum se face și azi, tratarea unei probleme după metoda medievală? Foarte simplu. Dascălul își pune ochii pe elevul ce dorește să-și descarce focul mâniei. — Și cum să nu fie mânios când „măgarii” (vorbind la Caragiale) nu știu. Acesta este poftit cu invariabilul „ieși la tablă”. Îi dictează o problemă (numai lui, clasa doarme sau tremură). Urmează deslegarea problemei.

Învățătorul: Ce trebuie să facem aici (ce socoteală)?

Elevul: Înmulțim.

Alt elev: Ba împărțim.

Învățătorul: Ce proști sunteți; nu vedeți că trebuie să adunăm?!

Și convingerea e făcută, căci vergeaua... Operația se face și învățătorul mulțumit întrebă: Cât ți-a ieșit? — Mi-a ieșit X lei. — Bine, treci la loc! etc. etc.

Va zice cineva că citez un caz cu totul particular, dar ca unul ce-am ascultat „cursurile” mai multor învățători și profesori, nu mă dau bătut. Metoda unuia nu se prea deosebea de a celuiilalt. E aceeași metodă rece și insipidă, care a băgat în multe capete convingerea că matematica e o aptitudine și că numai cel ce are o vocație se poate folosi de ea.

Pentru atingerea scopului arătat la început și pentru a nu risca să rămânem și pe mai departe în trista situație de azi, — contingentul cel mare de corigenți la matematici o dovedește — se vor avea în vedere următoarele:

Se vor trata în mod sistematic cât mai multe probleme și nu exerciții, căci problema nu numai că ne procură un prea fru-

mos exercițiu, dar ne oferă un exercițiu mult mai important, un exercițiu al judecății. Problema pune în joc invenția, judecata și chiar memoria.

Problema spusă sau citită se repetă de elevi de mai multe ori până se înțelege bine. Învățătorul însemnează datele pe tablă iar elevii pe caete. Din înșirarea lor să se poată reproduce cu ușurință problema.

Pentru ca elevii s'o înțeleagă cât mai bine se discută asupra textului ei (analiză logică) și apoi asupra cantității lor — asupra legăturii ce există terminii cunoscuți și cei necunoscuți, (analiză matematică). Analiza matematică e punctul cel mai important al lucrării, căci aici se face deslegarea problemei. Se stabilește adecă cecece cunoaștem și cecece nu cunoaștem în problemă și cum s'ar putea afla partea necunoscută cu ajutorul celei cunoscute. Din lămuririle făcute elevii trebuie să știe ce operații au de făcut; nu se va întreba niciodată: „ce operație facem? Acum se va scoate un elev la tablă care să așeze problema în operație.

Operațiile se vor face deodată de către toți elevii clasei. Punându-i să dicteze celui dela tablă, facem și un control.

Învățătorul nu va fi preocupat numai de elevul ce lucrează la tablă, ci va supraveghia lucrarea celor din bănci, cari la rândul lor vor corecte pe cel dela tablă.

Metoda (forma de învățământ) folosită e cea dialogică, astfel că problema se lucrează de întreagă clasa.

Exemple practice vor urma.

Ger. Leu, inv. dir.

CAPITULARE?

O decizie a *Casei școalelor și a culturii poporului* publicată în Buletinul oficial al Ministerului instrucției din Ianuarie crt. stabilește sfera de activitate a cercurilor culturale astfel: „Cercurile culturale constituesc în primul rând un mijloc de perfecționare a învățătorimii. Ele au un caracter mai mult profesional” „De altfel, prin faptul ca aceste cercuri culturale, funcționează conform legii, numai odată pe lună și totdeauna într'o altă localitate, ele nici nu pot avea o inriurare mai adâncă asupra vieții și educațiunii populației din satul în care, întâmplător, se ține o astfel de șezătoare.”

Bine, dar în toamnă, am ținut conferențe, unde s'au desbătut pe larg chestiuni în legătură cu ofensiva culturală și conform sugestiilor venite de sus a rămas ca singurul mijloc de cultivare a poporului, de data aceasta, sunt cercurile culturale și deci în cadrul lor să ne punem toate puterile la munca pentru răspândirea luminii în popor. Și azi, după o jumătate de an,

când cetim rândurile de mai sus, dela locul cel mai competent cu legitima îngrijorare ne întrebăm dacă nu e o capitulare în fața indiferențelor pentru ideea ofensivei culturale a clasei noastre culte, rămânând astfel cercurile ce au fost, ceva profesional.

Nu discutăm aserțiunile citate, ele sunt bazate pe realități distincte, însă credeam, că cercurile noastre culturale sunt tot atâtea nuclee pentru nebuloasa ce se va lua la luptă cu întunericul analfabetismului.

Dacă ne-am înșelat, de sus până jos, nu e vina noastră. Nădejdea mai poate dura, e *inițiativa particulară*, a cărei pionerie tot noi suntem. Altfel nu se poate.

Toma Cocișiu.

Cum se face educația în America.

Nu demult primarul orașului New-York, d. Wallker, a vizitat Berlinul. Mulți ziariști au cerut interviuri primarului celui mai mare oraș din lume. Printre aceștia a fost și o femeie, care l-a întrebat asupra modului cum se face educația în America de azi. D. Wallker a răspuns:

„Fiecare se educă cum îi place. Educația în America, are un caracter practic. Prin aceasta înțeleg că tinerii își fac educația singuri. Bucuria de a trăi e cel mai bun și cel mai mare învățător. Am fost întrebat odată — a spus primarul Wallker — cum se face că oamenii se cultivă în America atât de ușor? Răspunsul pe care l-am dat atunci vi-l comunic și Dvs.: noi nu căutăm să cultivăm pe copii și tinerii noștri, în sensul în care se înțelege educația la Dvs. O educație silită nu dă nici un rezultat practic. De aceia lăsăm pe tineri să-și facă educația singuri. Reușesc în viață acei care sunt totdeauna treji, gata să prindă orice prilej, acei cari au o doză oarecare de humor, nu se descurajează și pot încerca orice activitate, fără să disprețuiască nici una”.

Răspunsul primarului orașului New-York, ar trebui să fie luat în seamă de tineretul nostru școlar, din toate gradele de învățământ și chiar de acei care au părăsit băncile școlii. Din leagăn până la mormânt, omul totdeauna învață. Și izbândește acela care știe să tragă concluzii practice din aceasta învățătură.

„Realitatea”

Partea oficială.

Revizoratul școlar al jud. Alba.

No, 817—1928

Obiect: Examenul de înaintare pe loc la gradul II-lea.

Către direcțiunile școlilor primare din județ.

Comunicăm decizia de mai jos spre știre și conformare:

Art. I. Noi Ministru Secretar de Stat la Departamentul Instrucțiunii Publice. Având în vedere dispozițiunile art. 119 din legea învățământului primar și normal primar.

Decidem:

Examenul de înaintare pe loc la Gr. II. al membrilor Corpului Didactic primar, cu trei ani de funcționare cu titlul definitiv, se va ținea cu începerea dela I. Martie 1929.

Pentru a fi înscriși a depune acest examen, doritorii vor face cereri cu cel puțin un an înainte, la Inspectoratele regionale pentru a li se face inspecția specială cerută de lege, nota inspecției speciale formând prima medie parțială eliminatorie a examenului.

Deasemenea candidații vor trebui se dovedească ca pedepsele ce au, au fost prescrise.

Examenul constă din două probe scrise: cu subiect pedagogic sau din istoria literaturii române, iar a doua cu subiect științific în legătură cu mediul în care trăesc învățătorii.

O probă orală asupra lucrării lui W. Gunning „Un învățator” viața și opera lui Jean Ligthart, traducere de Ioan Marinescu Directorul școalei normale de băieți din Câmpulung Mușcel. Toate aceste trei probe sunt eliminatorii. Numai candidații cari vor obține media 7.50 la fiecare probă vor fi înaintați.

Art. II și ultimul, Dl. Director General al învățământului primar și normal primar este însărcinat cu aducerea la îndeplinirea prezentei deciziuni. Ministru. (ss.) Dr. Angelescu.

No. 789—1928.

Intemeiați pe ordinul No. 89143—1927, avem onoare a Vă face cunoscut, că Ministerul în urma avizului Nr. 3037 din 16 Noemvrie 1927, al consiliului D-nilor Inspectori Generali, ai învățământului primar a aprobat ca în comunele urbane, data începerii cursurilor de adulți, să fie la 1 Octomvrie; iar în comunele rurale data de 15 Noemvrie, prevăzută de art. 80 din lege și art. 136 din regulament.

În același timp având în vedere pe de-o parte, că lucrările agricole care în cele mai multe părți ale țării reclamă munca adulților, iar pe de alta, că în luna Iulie se ține examenele elevilor de curs primar, data încheerii cursurilor de adulți se fixează la 1 Maiu, iar examinarea adulților, care vor fi terminat materiile prevăzute în programa pentru secția II, a știiutorilor de carte, să se facă începând cu prima Duminecă a lunei Maiu, după normele stabilite prin decizia Ministerială Nr. 70476/1928.

Revizor, M. Sasu.